

No Zehkabstattes.

Lai 22trà November tas flepkawa, kas scho wassar sawu feewu bija breefmigi no-kawis, un no kabda neganta darba mehš jumš schinnis Uwises jau effam stahstijufchi, tappe bahrgi nostrahpehts zaur bendes rohlahm pee kauna stabba, un nu drihs eefahks sawu tablu zekku us Sibihriu, fur winsch us selta un fudraba rakshanu appaksch semin:s taps no-dohs. Preeksch nostrahpeschanas winsch zee-tumà wehl baudija Jesus swehtu meelastu, jo muhsu mihtais Pestitajs peenemm arri wiss-leelakus grehziineekus, kad tee sawus grehkus atsihst un ar weenteesigu firdi noscheblo. — Birschu mahzitajs bija aisbrauzis us Kalna-brunnu, fur basniza bija eefwehtijama un jaunais mahzitajs eeweddams. Tapehz Krihz-burges jaunais mahzitajs winna weetà scho grehtu darbu bija usnehmis, un arri to flepkawu pawaddija lihds strahpes weetu, tur wehl reis winnu pamahzidams un teem sapulzina-teem laudim no Deewa wahrda pee firds litke: ka grehks irr kauschu samaitafhana!

Lai Deews apshehlojahs pahz to leelo blehd-neeku, ka tas warr atgreestees atkal pee Deewa un pee sawa Pestitaja, un tà glahbt sawu dwehsele no elles mohlahm!

L.

No Semmites.

Ar noskummuschu un behdigu firdi atstatta-meess wehl us to deenu, kad muhsu mihtohs mahzitajs Kelch no mums schlihras un us Tukkumu par dwehseles gannu aisgahje. Lai 21mà swehtd. p. w. sw. atsw. zeen. mahzitajs beidsamo reis muhsu basniza spreddiki fazzija. Draudse bij schinni deenà papilnam sapulzeju-

fees, wehl pehdigo reis schinni weetà sawa mihta dwehseles ganna firfnigus wahrduš Klausitees un wianna waigu redseht. Zeen. mahzitajs teize spreddiki par teem wahrdeem, kas tai grahmatà us Galatereem 5 nod. 22 pant. atrohnahs. Winsch draudsi luhdse un pa-skrubbinaja, pehz teem garra augteem dsihtees, kas irr: mihlestiba, lihgsniba, meers, pazee-schana, labprahtiba, laipniba, tizziba, lehn-prahtiba un sahtiba. Kà sehjejs sawu tihrumu apsehjis, to fehllu Deewam pawehl un no ta debbes Zehwa isluhdsahs, lai wianna publin-sch labbus auglus nestu, tàpatt arri zeen. mahzi-tajs scho draudsi Deewa fargafchanai paweh-leja, un luhdse no ta wihna kalna Kunga swehtibu un baggatus auglus pee ta darba, ko scho pastrahdajis. Spreddiki falkoht bij zeen. mahzitaji dsilki firdi pakustinahts, tadeht arri wianna wahrdi no firds nahze un pee firds gahje. Draudse raudaja par wissu spreddika laiku un kad wisspehdigi zeen. mahzitajs „ar Deewu“ teize, tad ne spehje wairs affaras walidiht. Pehz pabeigtas Deewa kalposchanas wehl dauds no draudses lohzeekteem pee zeen. mahzitaja drehskambari eegahje, labbas deenas atdohdami un laimi us jaunu dsihwi wehledami.

Ihsu laizinu tikkai bij zeen. mahzitajs Kelch schinni draudse par gannu bijis, bet ar Deewa spehku un paligu winsch dauds grehku darbus un netikkumus isdeldeja un deewabihjigu goh-digu buhschanu eewedde. 1847tà gaddà tai 16tà Webruar schein par dwehseles gannu at-nahje; winsch atradde draudsi pawissam pa-laištu un neapfohptu. Dedsigs garrà buhdams winsch ruhpiqi par to gahdaja Deewa walstibu un Kristus Ewangeliumu wairoht. Besdee-wigeem un rupjeem grehziineekeem gan tas ne

patikke, kad schohs til bahrgi ar Deewa wahrdeem fohdija un pahrmahzija, bet ikkatriis kristigs zilweks par to preezajahs kad dauds grehli sahle sust. Zaur zeen. mahzitaja gahdashanu un luhgschanu pahrtajija tuhlin altari, iswitteja basnizu un eerikteja labbaki ffohlu. Pats eezehla bihbeles-beedribu un isgahdaja ka Semmites zeen. kungs ar Santes zeenmahti wiffas mahjas ar bihbeleh m apdahwinaja un preeksch pagasta lassamas grahmatas sapirke. Us zeen. mahzitaja luhgschanu draudse naudu preeksch ehrgeleh m famette, kuras 1848 par seemas swehtkeem tappe uszeltas. Pee Deewa kalposchanas us to luhkoja, ka wifs par gohdam un pehz kahrtas noteek. Basnizas pehrmindexi tappe uszelti, kam swehtdeenas par kluffumu basniza un par kappu apkohpschanu jasinn. Wifsbeidsot zeen. mahzitajs wehl Semmites kungu us tam peedabuja, ka tas scho wassar basnizu pawiffam no jauna pahrtajisht likke. — Lihdszeetigs un scheligis bij wiasch prett nabbageem, flimneekus apmekleja un teem sw. meelastu pasneedse. Kur dumpi un nemeeru eeksch draudses manija, tur nosteidsahs to kluffinacht.

Lassitajs, es gan ne eespehju wiffus schi teizama ganna darbus isfazijht, bet jaw deesgan neprattisi, ka wiasch no wiffas firds us to publejahs, scho draudsi pareisi kohpt, to ganibht us sahlainahm gannibahm un west pee ta palehna uhdena. Ut, Zulkumneeki, usnemmeet scho gannu ar til leelu mihlestibu, ar kahdahm firdsahpehm mehs winnu effam alaidusch! — Tas wihna kalna Kungs gribbetu tam jo stipru spehku un ne-apnikkuschu prahtu doht pee schi leela wihna kalna kohpschanas, kur wiasch tai 22. sw. p. w. sw. atsw. par strahdneeku erzelts tappe.

J. S.

Sinna par jaunahm ffohlahm.

Pubre eeswehtija tai 10. November jaunu ffohlas nammu un Aidsfirre, pee Kandawas, 25. November.

Kahda reisneeka zelsch us Torneäs pilfatinu.

Kahds reisneeks, kas tablas semmes apstajais, stahsta ta: „Tai 19ta Juhni 1851 isgahju pehz faules lehkschanas no ta jauka pilfatina Uleaborg, Pinnu semme. Bij to deen jauks, staidrs rihts, kad es par pilfata wahrteem isgahju. Basnizas pulkstens nofitte patlabban 4 un til nahts-fauzeja duhsa rihta-dseefma tuffschas eelas atskanneja, un faulites starri kohshi namma jumtus apselitija. Ur mohklam tilko usmohdinaju ohsta-malla wezzo lairweeku, kas lai manni ohtr'pufs ohsta pahrzeltu, ka warretu sawu zekku us Torneäs pilfatinu usnemt, kas 22 juhdses wehl tablu bija. Kad nu biju par to uhdeni pahrzehlees, usnehmu tad sawu garru zekku us Torneäs pilfatinu, kas garr juhrmalli ween prohjam gabje. Zittas ehkas tur eedams ne redseju, ka til daschas sweijneeku buhdinas. Tais buhdinas es eegahju par nahti pahrgulleht un apuhstees, kad wakkars jaw peesteidsahs. Tee lautini manni mihligi usnehme un pameeloja ar itt prischahm ne fenn kehrtahm siwim, ar peenu, seeru un kartuppeleem. Tee sweijneeki, ka man rahdahs, ittin loimigi te dsihwo, sawas slwtinas kehrdami. Winnu mahjinas itt labbi apbuhweras, ka par seemu deesgan fil-tumu un ehnu dohd, un arridsan saderrigi un kluffu tur zits ar zittu fateekahs, kas irr selta leeta!

Til tai 21ma Juhni wakkara es safneedsu Torneäs pilfatinu; jo es steidssohs preeksch 24ta Juhni te atnahkt, gribbedams to jauku plaschu gresnumu, kas te ap to laiku ikgaddus irr redsams, apluhkohht, jo prohiti: te faule labbu laiku ne mas ne no-eet. (Sweedru semme, seemetos, irr semmes gabbals, ne wifsai taht no Torneäs pilfatina, ko fauz Lapp-lanti, un kur par wassaru 30 lihds 40 deenas faule ne no-eet un par seemu atkal til pat ilgi ne buht ne useet. Seema te stahw 9 mehneschus, un wassara til 3 mehneschus un irr dikti karsta.) Ap scho laiku tad sawahkaks no

tahtenes un turumâ schi Torneäs pilfatina, to kofschu dabbas brihnumu apluhkoht. Ir no paschas leelas Kreewsemmes, Galantes, Sprantschu- un Wahzsemmes warr të daschadus laudis redseht, kas masam Torneäs pilfatam jaunu dsihwibu dehd. Wissi pilfata laudis zekahs tad kahjäs, eet un skreen sawus weefus gaididami un sanemdami, un zaur teem daschas pelnas dsihdami. Tee nammi teef wiffäs malläs isnohmami un ehdamas leetas tohp par dahrgu naudu pahrdohthas; jo tai gaddä 1830 bijuschi tai pilfatina wairak kà 500 weefi. Woi naw pulks preeksch tahda masa pilfatina? Bet tu warr buht, mihtais lassitajs, praßfi: Kur tad gull schis jaukais pilfatinsch? — Nu tad klausees! Teikschu un isstahstischu zil es sinnu. Torneäs pilfatinsch gull lihdsenâ apatâ klaijumâ us teem rohbescheem stary Kreewsemmi un Sweedrussemmi, kas weenâ pussë no Ribta-jubras mallas, ko sauz Botteru-bukti, un ohtrâ pussë no Torneäs uppes teef aplenkts, un peederr pee Pinnu semmes. Schi Torneäs uppe irr platta un dsikka, ar skaidru tihru uhdeni. Dhtr'pufs tahs uppes irr atkal kahds mas Sweedru pilfatinsch Kahrl-Jahna-pilfats, par gohdu winna nomirruscham tehniham Kahrl XIV. Jahnim tã faukts, kas arri no laudim par Apparanda (tas irr: augsts krafts) nosaukts, tadeht ka winsch us augstu pakalnu stahw. Schis pilfatinsch wehl masaks, kã Torneäs pilfats, ar weenu weenigu basnizu. — Torneäs pilfats arri naw leels. Tur irr til 112 nammi, gan drihs wiffi farlani nomahleti un us patihlamu wihsï taifiti. Tahs diwi basnizas, kas tai pilfata, weena Kreewu, ohtra Lutteru, irr abbas no kohka taifitas. Ceedsihwotaji effoht Torneä lihds 800, leelakais pulks ammatneeki, kas ar ahdahm, seemetu bree schu galku *) un schahwetahm mehlehem andele. Tahs schahwetäs

seemetu bree schu mehles irr wiffä Pinnu semmë dikti pasihstamas un flawetas, un arri us Sweedru un Norwehgeru semmi leelâ pulkã pahrdohschanã iswestas. Schahdas mehles dikti labbi smelloht. Tee sm ukli un gohdigi Torneäs feewischli pataisoht no seemetu bree schu ahdahm zindus, kas dikti smalki un mihtsti effoht, un no tahs seemetu bree schu willas tee mihtstus kamsohlus addoht, kas wiffi Pinnu-, Kreewu-, Sweedru- un Norwehgeru semmë teefoht pahrdohthi. Par wafaru të nu gan jauka dsihwe effoht, bet ta gaxa seema no 9 mehnescheem ne effoht wiffitt patihlama; jo të leels fals no 30 lihds 32 grabdehm tohs apmeklejoht, un wehjsch to sneegu tã fadsennoht, ka no teem diwi pilfatineem Torneä un Kahrl-Jahna jeb Apparanda til tee juntu galli ween effoht redsami; bet tee Torneäri par to ne buht ne fastumstoht, tee itt meerigi sawds filds nammös appalsch sneega dekla dsihwojoht. Tee jauni laudis itt usmannigi pee eljes lampehm sehdedami us wezstehwu stahsteem no wezzeem firmeem laikleem klausees; jeb sawu bihbeli woi zittu kahdu derrigu grabmatu lassidami to laiku pawaddoht; jo ikkatis Torneäris proht sawã wallodã lassihht un rakstihht. (Kaut arri pee mums Kursemmë drihs tã buhtu!) Winni arri daschus seemas-walkarus us wehl zittadu wihsï pawadda: Pee kahda pahrtikkuscha namneeka sapulzejahs tee kaimini, un tee jaunee laudis danza pee pihjotu stannas, ka trihz ween, kur atkal par tam tee wezzee sawu pihpiti smiehledami us winnu lustehm preezadamees luhkojahs. Zittadi irr tee laudis arri gohdigi un labbi laudis; til labbi wihrischli, ka feewischli irr gudri, fatizzigi, meerigi, gohdigi un deewabihjigi. Tee jaunee dsihwo gohdigi un kaunigi, un ne tã, kã zittös leelös pilfatös.

Wezzi zilweki teef zeeniti un gohdati no jaunee. Dehli un meitas klause saweem wezlakeem us wahrdu, ir tad, kad tee jaw leeli un no wezlakeem atstahjuschi, tee ne ka ne darra bes tehwa un mahtes padohma un wehlescha-

*) Tee seemeta-breeschi irr teem Lapsendereem tas, kas mums si rgs un gohws. Tee tohs brauz par to dsikko sneegu, flauz un winnu galku arr ebd. — Tã Deews brihuischliqi saweem behrneem karrã pafants-mallã gahdadams eerittejis!

nas. (Woi muhs Kursenneeku dehli un meitas gan arri tà darra?)

Pee semmes Kohpschanas ne teef Torneäs pilfatà dauds strahdachs, tamdeht ka waffara (knappi 3 mehneschi garra) ihfa un ne kas tadeht labbi ne isdohdachs; taf arri pa weetahm rudsus un meeschus fehj, un arri til dauds usaug, ka wisseem maise un usturra peeteef.

Ko nu es tew, lassitajs mihtais, ar sawu apraktischanu un isstahstischanu gribbeju rahdiht un mahziht, to es tew scho reis ne teil-schu, to tu pats jaw atraddisi, ja gaischi eeflattisees eefschà; tadeht nemm par labbu, to tew taggad stahstiju, un dsihwo wessels! Es eefschu tahsaf zittas mallas wehl apluhfoht. Ur Deerwu!"

G. F. S.

Saunas grahmataš.

Padohma dewejs semmes kohpejeem, jeb selta graudi firdsmihkeem arrajeem, fakrahti par prahta zillaschanu un laizigas labllahschanas wairoshanu. Sarakstihš no Leppewitsch, Kursemmes semmes Kohpschanas beedribas pateefiga lohzefta. Leepaja 1852.

Schi grahmata irr dabbujama pee grahmatu pahrdeweja H. Dohnberg Leepaja, pee Steffenhagen, ka arri pee wisseem grahmatu pahrdewejeem Selgawà un Rihgà. 303 leelas pufslappas. Makfa 90 kap. f.

Sanne, jeb mahnu tizzibas augti un gals. Stahšs no Wahzu wallodas pahrtulfohts un Latweescheem par labbu pahrtaisihšs no Chr. J. Fuchs, Salwes draudses mahzitaja.

Selgawà drillehts un dabbujams pee Steffenhagen un pee wisseem grahmatu pahrdewejeem. 143 leelas pufslappas. Makfa eefetas 30 kap. fudr.

Sauna gadda Latweeschu Awisēs isdohšim flaidrakas sinnaš par schim Latweescheem dertigahm grahmatahm.

S—z.

Lihgawinaš daschadas.

Manna lihgawa tizziba,
Prettineeze ta tawai;
Manna irr mihliga, zerriga;
Netizzi leelfulei sawai!
Manna man debbesis eeweddihs;
Tawa irr lihdsiga fehman.
Kristus muhs pastarōš ne pasihš,
Tadeht ka blehdneezi nehman.

Schi nahf no melna un pasaulēs;
Wissu ta sewim ween tanpa,
Meeru ka swehtibu prohjam nesš,
Mihlibu, lihgsimibu laupa;
Manna no debbesim nahkufi
Swehtatajs man to irr dewi
Wissu man atnesš ta baggati,
Ne gribb neneeku preeksch sewi.

Melna un pasaulēs lihgawa
Zbrunnas grabbšo, irr kahra;
Zeepeja, breešmigi rehšiga,
Nahwes sahles tew wabra. —
Garra un Bihbeles jaukajs behrns
Revoleeds wainibu leelo
Paklausigē, muddigē un rahms kà jehrs,
Mani ar gahrdumeem meelo.

Eiji ar sawu kur sapihtees,
Eita juhs kahribà kuhpeht;
Eita kur launajs jums libdš ees,
Wiltneeka nahleki schuhpeht;
Mannim ar sawu neneeka trubš,
Kristus, kà tehws, par mums gabdahš,
Wiasch par mums abbeem to tehwu lihgs,
Manna lihgs libdš un strahdahš.

Weidsoht to Kristus wehl pahrwehrtihš,
Winna buš skattitaja,
M.blešiba tai ne suddihš,
Lihdš ees tai debbesu mahjā;
Uf, kà ta flaisstaja pasteigsees,
Debbesu laimibà eelkuht,
Tur ar engeleem lihgsnotees,
Deewam jo tuhwi tur pekkuht.

—pš.

B r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernias augstas waldischanas puffed: Collegienrath v. Braunschweig, Zensor.
No. 311.